

ROZSUDOK SÚDU PRVÉHO STUPŇA (piata komora)
z 10. júna 2004 *

Vo veci T-307/01,

Jean-Paul François, úradník Komisie Európskych spoločností, bydliskom vo Wavre (Belgicko), v zastúpení: A. Colson, advokát, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalobca,

proti

Komisii Európskych spoločností, v zastúpení: J. Currall, splnomocnený zástupca, za právnej pomoci B. Wägenbauer, advokát, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovanej,

ktorej predmetom je na jednej strane zrušenie rozhodnutia Komisie z 5. apríla 2001, ktorým bolo žalobcovi uložené disciplinárne opatrenie preradenia do nižšieho platového stupňa a na druhej strane náhrada majetkovej škody a nemajetkovej ujmy vzniknutej žalobcovi,

* Jazyk konania: francúzština.

SÚD PRVÉHO STUPŇA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV
(piata komora),

v zložení: predsedníčka komory P. Lindh, sudcovia R. García-Valdecasas
a J. D. Cooke,

tajomník: I. Natsinas, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 2. decembra 2003,

vyhlásil tento

Rozsudok

Právny rámec

- 1 Nariadenie Komisie (EHS, Euratom, ESUO) 86/610 z 11. decembra 1986 o podrobných pravidlách, ktorými sa vykonávajú niektoré ustanovenia rozpočtového nariadenia z 21. decembra 1977 [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 360, s. 1, ďalej len „vykonávacie predpisy k rozpočtovému poriadku“), v znení platnom v rozhodujúcom čase [nariadenie 86/610 bolo zrušené a nahradené nariadením Komisie (Euratom, ESUO, ES) č. 3418/93 z 9. decembra 1993 (Ú. v. ES L 315, s. 1)] v článku 68 uvádzalo:

- 2 Podľa článku 11 ods. 1 služobného poriadku a podmienok zamestnávania ostatných zamestnancov Európskych spoločenských (ďalej len „služobný poriadok“) vykonáva úradník svoje povinnosti a správa sa výlučne v súlade so záujmami Spoločenských.

- 3 Článok 21 služobného poriadku uvádza:

„Úradník bez ohľadu na svoje služobné postavenie pomáha a radí svojim nadriadeným; je zodpovedný za plnenie úloh, ktoré mu boli pridelené.

Úradník zodpovedný za akúkoľvek časť služby, je zodpovedný svojim nadriadeným vo vzťahu k právomociam, ktoré mu boli udelené, a za vykonanie pokynov, ktoré vydal. Zodpovednosť jeho podriadených ho v žiadnom prípade nezabavuje jeho vlastnej zodpovednosti.

Úradník, ktorý prijme pokyny, ktoré považuje za neštandardné, alebo ktoré by podľa neho mohli viesť k vážnym ťažkostiam, o tom informuje svojho priameho nadriadeného, v prípade potreby písomne. Ak úradník potom dostane písomné potvrdenie pokynov od svojho nadriadeného, vykoná ich, ak neznamenajú porušenie trestného práva alebo príslušných bezpečnostných noriem.“

- 4 Podľa článku 86 služobného poriadku každé porušenie povinností, vyplývajúcich z tohto služobného poriadku úradníkom alebo bývalým úradníkom, úmyselné alebo spôsobené nebanalitou z jeho strany, vystaví tohto úradníka disciplinárnemu konaniu. Disciplinárne opatrenia zakotvené v odseku 2 tohto ustanovenia zahŕňajú tiež trest preradenia úradníka do nižšieho platového stupňa.

5 Článok 88 piaty odsek služobného poriadku uvádza:

„... Ak je úradník trestne stíhaný pre rovnaké činy, konečné rozhodnutie sa prijme, až keď súd prejednávajúci prípad dospeje ku konečnému rozsudku.“

Skutkové okolnosti

6 Žalobca je úradník Komisie platovej triedy B 3. V čase, kedy nastali skutočnosti, ktoré sú predmetom predmetného disciplinárneho konania, bol pridelený k bezpečnostnej službe generálneho riaditeľstva Komisie pre personál a správu a riadil správne oddelenie financií bezpečnostnej služby. Vtedajšími nadriadenými žalobcu bol riaditeľ bezpečnostnej služby pán De Haan a jeho asistent pán Eveillard, vedúci odboru „ochrana Bruselu“.

7 Roku 1991 vyhlásila Komisia výberové konanie na udelenie zákazky na strážnu ochranu svojej budovy v Bruseli. Realizáciou zákazky v hodnote 75 000 000 ecu bola poverená spoločnosť IMS/Group 4; zmluva uzatvorená na päť rokov nadobudla účinnosť 1. novembra 1992. Žalobca sa v rámci plnenia úloh, ktorými bol v tom čase poverený, podieľal na vypracovaní a realizácii tejto zmluvy.

8 Pred podpisom zmluvy o poskytovaní strážnej služby požiadal podnik, ktorý zvíťazil vo výberovom konaní, o záruku na krytie rizík kurzových výkyvov belgického franku

voči ecu ako zmluvnej mene. Na to došlo k dohode o dodatku k zmluve (príloha 1), ktorým bol zmenený návrh zmluvy medzičasom predložený poradnej komisii pre nákup a predaj (ďalej len „poradná komisia“), bez opätovnej konzultácie s touto komisiou. Príloha 1 obsahovala ustanovenie, podľa ktorého ceny uvedené v zmluve bude možné prispôsobiť kurzovým výkyvom ecu voči belgickému franku a ktoré prináša ďalšie zmeny zmluvy o poskytovaní strážnej služby.

- 9 V novembri 1992 bol pre poradnú radu vypracovaný konzultačný prípis o spornom dodatku k zmluve. Tento prípis bol však uložený v archíve bezpečnostnej služby a keď bol v januári 1993 znovu nájdený, nebol už poradnej komisii predložený.

- 10 V januári 1993 odmietla finančná kontrola udeliť súhlas s vyplatením prostriedkov na základe zmluvy o poskytovaní strážnej služby s odôvodnením, že platby boli dohodnuté v belgických frankoch a nie v ecu, ako to vyplynulo z vyšetrovacej správy zo 14. júla 1998 (s. 13), vypracovanej vtedajším riaditeľom generálneho riaditeľstva Komisie pre zdravie a ochranu spotrebiteľa pánom Reichenbach na návrh generálneho sekretára Komisie pána Trojan, ďalej zo správy generálnej riaditeľky prekladateľskej služby Komisie pani Flasch, predloženej orgánu poverenému menovaním zo 6. januára 1999 (s. 12), ako aj zo správy orgánu povereného menovaním predloženej disciplinárnej komisii z 24. februára 1999 (bod 31).

- 11 Po odmietnutí finančnej kontroly udeliť súhlas bola 27. januára riaditeľom bezpečnostnej služby pánom De Haan a členom predstavenstva podniku, ktorý zvíťazil vo výberovom konaní, pánom Alexandre podpísaná príloha 3 k zmluve. Táto príloha 3 zrušila ustanovenia prílohy 1 ohľadne kontroly kurzových výkyvov belgického franku voči ecu s účinnosťou k 1. februáru 1993.

- 12 Dňa 17. februára 1993 uskutočnilo generálne riaditeľstvo finančnej kontroly Komisie audit týkajúci sa postupu bezpečnostnej služby, predovšetkým s ohľadom na udelenie zákazky na poskytovanie strážnej služby. Svoju záverečnú správu predložilo 7. júla 1993. Táto správa (s. 10, 11 a 12) sa odvoláva okrem iného na zmeny, ktoré boli po konzultácii s poradnou radou zavedené prílohou 1 do zmluvy o poskytovaní strážnej služby, a na negatívne finančné dôsledky vyplývajúce z tejto prílohy.
- 13 Po uverejnení článku z 18. augusta 1997 v novinách *De Morgen*, ktorý poukázal na osobnú zodpovednosť za uzatvorenie zmluvy o poskytovaní strážnej služby, ako aj na všeobecnú zodpovednosť Komisie za kontrolu nad realizáciou tejto zmluvy, začala jednotka pre koordináciu predchádzania podvodom (ďalej len „UCLAF“) vyšetrovanie okolností vzhľadom na túto zmluvu. UCLAF predložila 12. marca 1998 správu o záveroch vyšetrovania, v ktorej vytýkala závažné nezrovnalosti pri udeľovaní zákazky a pri realizácii spornej zmluvy poskytovaní strážnej služby. Dňa 21. apríla 1998 požiadal pán Trojan prostredníctvom pána Reichenbach o vyšetrovanie vzhľadom na zákazku na poskytovanie strážnej služby udelenej IMS/Group 4. Správa o záveroch vnútorného vyšetrovania bola predložená 14. júla 1998.

Disciplinárne konanie

- 14 Orgán poverený menovaním 29. júla 1998 rozhodol o začatí disciplinárneho konania voči žalobcovi. Súčasne začal disciplinárne konanie voči žalobcovým nadriadeným pánom De Haan a Eveillard.
- 15 Listom z 29. júla 1998 zaslal orgán poverený menovaním žalobcovi písomné napomenutie z dôvodu „[nesprávneho] úradného postupu... a hrubej nedbanlivosti v súvislosti s dodržiavaním pravidiel finančného riadenia, obzvlášť pri vypracovaní

a výkone [zmluvy o poskytovaní strážnej služby uzatvorenej s firmou IMS/Group 4]“ (ďalej len „dôvod č. 1“). Prípisom z 23. septembra 1998 oznámil orgán poverený menovaním žalobcovi týchto šesť dodatočných dôvodov:

„Dôvod č. 2:

Umožnenie alebo podieľanie sa na narábaní s predloženými ponukami v rámci udeľovania zákazky na... poskytovanie strážnej služby v budove [Komisie] [na rok] 1992 [(päťročná) zmluva v hodnote 75 000 000 ecu], po termíne určenom na ich predloženie; toto narábanie spočívalo v odovzdaní údajov o jednej alebo viacerých ponukách jednému z uchádzačov vo výberovom konaní (IMS/Group 4), v prijatí novej ponuky tohto podniku a v nahradení jeho pôvodnej ponuky s úmyslom udeliť zákazku tomuto podniku, čo sa považuje za nečestné podvodné konanie v rozpore s platnými ustanoveniami, okrem iného s článkom 17 ods. 1 služobného poriadku.

Dôvod č. 3:

Podieľanie sa na vypracovaní prílohy (návrhu) k zmluve o poskytovaní strážnej služby z roku 1992 v nadväznosti na poradnou komisiou udelený súhlas s návrhom prideliť zákazku IMS/Group 4 a na vypracovaní podmienok návrhu zmluvy, či už vedome tak, aby sa umožnilo podniku nahradiť si vzniknutú stratu, ktorá vznikla v dôsledku novej ponuky, a teda podvodne alebo v dôsledku hrubej nedbanlivosti, keďže ustanovenia prílohy sú čiastočne v rozpore s podmienkami vyhláseného výberového konania a so zadávacími podmienkami, tak ako boli schválené poradnou komisiou, čo v konečnom dôsledku poškodzuje finančné záujmy Komisie.

Dôvod č. 4:

Po vypracovaní spomenutej prílohy: opomenutie z hrubej nedbanlivosti alebo úmyselné opomenutie informovať a poradiť sa s poradnou komisiou a/alebo finančnou kontrolou o prílohe a o zmene zmluvy, ktorá z nej vyplýva, vzhľadom na návrh zmluvy schválený poradnou komisiou, a to pred alebo po uzatvorení zmluvy, ktorá prílohu obsahuje.

Dôvod č. 5:

Umožnenie alebo podieľanie sa na zneužití právomocí pri realizácii vypracovanej zmluvy o poskytovaní strážnej služby tým, že bolo navrhnuté, aby na plnenie administratívnych a iných úloh bolo na základe osobitného typu pracovných zmlúv uzatvorených s bezpečnostnou službou prijatých viacero osôb [v bezpečnostnej službe] a v iných službách, čím došlo ku konaniu v rozpore s ustanoveniami zmluvy uzatvorenej Komisiou, v rozpore s pravidlami stanovenými pre prijatie do služobného pomeru a v rozpore s ustanoveniami príslušných [rozpočtových] pravidiel s tým súvisiacich, bez toho, aby existoval platný súhlas príslušných orgánov, alebo tieto boli aspoň upovedomené, čím boli obídené zmluvné ustanovenia o platení za nadčas v rámci plnenia strážnych úloh.

Dôvod č. 6:

Žalobca pri výkone svojej funkcie ako riaditeľ správneho oddelenia financií bezpečnostnej služby nevykonával svoje povinnosti výlučne v súlade so záujmami Spoločenstva, čím konal v rozpore s článkom 11 ods. 1 služobného poriadku.

Dôvod č. 7:

Úplná alebo čiastočná zodpovednosť za náhradu škody vzniknutá Spoločenstvu v dôsledku závažného zavinenia zo strany žalobcu (článok 22 služobného poriadku).“

- 16 Dňa 6. októbra 1998 bol žalobca v súlade s článkom 87 služobného poriadku vypočutý generálnou riaditeľkou prekladateľskej služby Komisie pani Flesch, ktorú tým poveril orgán poverený menovaním.
- 17 Vo svojej správe zo 6. januára 1999 predloženej orgánu poverenému menovaním konštatovala pani Flesch nedostatky pri výkone služobných povinností, nedodržanie povinností z nedbanlivosti vzhľadom na udeľovanie verejnej zákazky, nedodržanie pravidiel hospodárenia s rozpočtovými prostriedkami a nedodržanie administratívnych a finančných postupov, ako aj nedodržanie ustanovení služobného poriadku. Na to sa orgán poverený menovaním obrátil na disciplinárnu komisiu so správou z 24. februára 1999, v ktorej uviedol sedem dôvodov napomenutia adresovaných žalobcovi.
- 18 Disciplinárna komisia vo svojom odôvodnenom stanovisku z 9. marca 2000 uznala dôvody č. 1, 3, 4, 5 a 6 za dôvodné a zamietla dôvody č. 2 a 7. Odporučila pritom uložiť žalobcovi disciplinárne opatrenie v súlade s článkom 86 ods. 2 písm. d) služobného poriadku — preradenie do nižšieho platového stupňa — a konkrétne navrhla preradenie o dva platové stupne.
- 19 Dňa 25. mája 2000 bol žalobca vypočutý orgánom povereným menovaním, ktorému odovzdal svoje vyjadrenie.

20 Rozhodnutím z 5. apríla 2001 uložil orgán poverený menovaním žalobcovi disciplinárny trest, preradenie o jeden platový stupeň s účinnosťou k 1. máju 2001. Odvolával sa v ňom na stanovisko disciplinárnej komisie, ktorá uznala dôvody č. 1, 3, 4, 5 a 6 za dôvodné a stotožnil sa s jej názorom. V zmysle disciplinárneho rozhodnutia možno dôvody vznesené voči žalobcovi zhrnúť takto:

- nesprávny úradný postup a hrubá nedbanlivosť pri hospodárení s rozpočtovými prostriedkami, konkrétne pri vypracovaní a realizovaní zmluvy o poskytovaní strážnej služby uzatvorenej v októbri 1992 medzi Komisiou a firmou IMS/Group 4, predovšetkým z dôvodu podieľania sa žalobcu na vypracovaní prílohy tejto zmluvy, ktorej ustanovenia podľa všetkého porušujú podmienky výberového konania a zadávacie podmienky schválené poradnou komisiou a ktoré poškodzujú finančné záujmy Komisie (dôvody č. 1 a 3);

- opomenutie z hrubej nedbanlivosti kogentne stanovenej povinnosti konzultácie s poradnou komisiou o spornej prílohe, čím bol porušený článok 111 všeobecných ustanovení vykonávacích predpisov k rozpočtovému poriadku (dôvod č. 4);

- zneužitie právomocí pri realizácii zmluvy o poskytovaní strážnej služby s cieľom prijať viacero osôb do služobného pomeru na plnenie administratívnych a iných úloh bezpečnostnej služby, ako aj ostatných pracovísk Komisie a iných orgánov na základe osobitného typu pracovných zmlúv uzatvorených s firmou IMS/Group 4, čím došlo ku konaniu v rozpore so zmluvou o prijatí pracovníkov do strážnej služby uzatvorenou Komisiou, v rozpore s postupmi stanovenými pre prijímanie úradníkov a v rozpore s ustanoveniami príslušných rozpočtových pravidiel, bez toho, aby existoval platný súhlas príslušných orgánov, alebo tieto boli aspoň informované, ako protiplnenie za zaplatenie práce nadčas, dojednaný v rámci poskytovania strážnej služby, prihliadajúc na poľahčujúcu okolnosť, že v bezpečnostnej službe bol chronický nedostatok pracovníkov a že táto prax v tom čase bola bežná (dôvod č. 5);

— výkon funkcie, ktorým bola porušená zásada plnenia povinností výlučne v súlade so záujmami Spoločenstva, a tým porušenie článku 11 ods. 1 služobného poriadku (dôvod č. 6).

21 S ohľadom na dôvod č. 2 sa v rozhodnutí z 5. apríla 2001 uvádza:

„Ak to bude potrebné, orgán poverený menovaním obnoví disciplinárne konanie v súlade s článkom 11 prílohy IX služobného poriadku, najmä ak z prebiehajúceho konania pred súdom... vyplynie, že ponuka firmy IMS/Group 4 bola v čase medzi 28. augustom 1992 a dňom odovzdania podkladov poradnej komisii zmanipulovaná.“

22 Taktiež disciplinárne konanie vedené voči páňovi Eveillard viedlo k uloženiu disciplinárneho opatrenia. Voči tomuto rozhodnutiu bola podaná Súdu prvého stupňa žaloba vo veci T-258/01 (Eveillard/Komisía). Naproti tomu v prípade pána De Haan nebolo vydané konečné rozhodnutie, keďže pán De Haan zomrel 30. augusta 2000, krátko po predložení stanoviska disciplinárnej komisie.

23 Dňa 29. mája 2001 podal žalobca v súlade s článkom 90 ods. 2 služobného poriadku sťažnosť voči rozhodnutiu orgánu povereného menovaním z 5. apríla 2001.

24 Rozhodnutím z 10. decembra 2001 zamietol tento orgán sťažnosť žalobcu. Vo svojom rozhodnutí potvrdil opodstatnenosť dôvodov vznesených voči žalobcovi a na pripomienky žalobcu pritom reagoval podaním niekoľkých vysvetlení. Orgán poverený menovaním, po prvé vo vzťahu k dôvodom č. 3 a 4 vzhľadom na vypracovanie spornej prílohy a opomenutie konzultácie s poradnou komisiou, bol toho názoru, že nesprávny postup žalobcu spočíva v tom, že tento v rozpore s požiadavkou článku 21 služobného poriadku neinformoval svojich nadriadených o povinnosti konzultácie s poradnou komisiou a neupozornil ich na skutočnosť, že sporná príloha poškodzuje finančné záujmy Spoločenstva. Po druhé, pokiaľ ide

o dôvod č. 5 vzhľadom na zneužitie právomocí pri realizácii zmluvy, možno žalobcovi vytýkať, že svojich nadriadených neinformoval o jemu známých nezrovnalostiach, že jeho spolupracovník pán Burlet vykonával výlučne administratívne úlohy, pritom však poberal mzdu od podniku, ktorý zvíťazil vo výberovom konaní. Po tretie, pokiaľ ide o dôvod č. 6 — výkon funkcie, ktorým bola porušená zásada plnenia povinností výlučne v súlade so záujmami Spoločenstva — žalobca neupozornil svojich nadriadených na následky opomenutia konzultácie s poradnou komisiou, čím bol porušený článok 11 ods. 1 služobného poriadku, hoci mu bolo ako riaditeľovi správneho oddelenia financií zrejmé, že obsah prílohy porušuje pravidlá hospodárskej súťaže.

- 25 Rozhodnutím z 10. septembra 2001 ponúkol orgán poverený menovaním žalobcovi odškodnenie vo výške 500 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy vzniknutej v dôsledku dlhší čas pretrvávajúceho stavu neistoty tým, že od posledného stanoviska disciplinárnej komisie predloženého v rámci disciplinárnych konaní — a síce stanoviska zo 4. júla 2000 v konaní voči pánovi Eveillard —, až do rozhodnutia orgánu povereného menovaním, týkajúceho sa žalobcu, uplynulo deväť mesiacov.

Trestné konanie pred belgickými súdmi

- 26 V nadväznosti na správu o záveroch vyšetrovania UCLAF podala Komisia 23. apríla 1998 procureur du roi v Bruseli oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin s ohľadom na nezrovnalosti pri udeľovaní zákazky a realizácii zmluvy o poskytovaní strážnej služby. Oznámenie s pripojenou správou UCLAF z 12. marca 1998 sa odvolávalo na podmienky udelenia zákazky, predovšetkým na možnú manipuláciu ponuky firmy IMS/Group 4, ako aj na vypracovanie príloh zmluvy, opomenutie konzultácie poradnej komisie, skutočnosti týkajúce sa poskytnutých plnení a na otázku, či prijímanie pracovníkov, ktorí poberali mzdu na základe zmluvy, bolo zákonné.

- 27 Dňa 1. marca 2001 sa zúčastnili Európske spoločnosti zastúpené Komisiou ako poškodenou konania vedenom na belgických súdoch voči žalobcovi a voči pánom Eveillard a Alexandre, členovi predstavenstva podniku, ktorý zvíťazil vo výberovom konaní.
- 28 Dňa 27. marca 2001 zastavil procureur du roi v Bruseli konanie po vznesení obvinenia.
- 29 Dňa 4. mája 2001 Komisia podala sťažnosť vyšetrojúcemu sudcovi a navrhla vykonanie dodatočných procesných úkonov; táto sťažnosť bola uznesením z 31. mája 2001 zamietnutá.
- 30 Dňa 15. júna 2001 podala Komisia voči tomuto uzneseniu odvolanie. Rozsudkom zo 6. augusta 2001 vyhlásila la chambre des mises en accusation de la Cour d'appel v Bruseli toto odvolanie Komisie za nedôvodné.
- 31 Uznesením z 19. marca 2002 zamietla la chambre du conseil des Tribunal de première instance v Bruseli návrhy predložené Komisiou na pojednávaní z 12. marca 2002. Senát mal za to, že zmeškanie lehoty nie je možné navrátiť a že neexistujú dôkazy o uvedených skutkových podstatách trestných činov.
- 32 Voči tomuto uzneseniu podala Komisia 2. apríla 2002 odvolanie na Cour d'appel v Bruseli.

- 33 Procureur général pôsobiaci pri Cour d'appel v Bruseli navrhol 30. apríla 2002 la chambre des mises en accusation de la Cour d'appel, aby vyhlásila odvolanie podané Komisiou za nedôvodné, pretože podľa neho nie je dokázané, že skutok spáchali obvinený.
- 34 Rozsudkom z 28. mája 2002 vyhlásila la chambre des mises en accusation de la Cour d'appel v Bruseli odvolanie podané Komisiou za nedôvodné. Vo svojom rozsudku Cour d'appel v Bruseli rozhodol tak, že neexistovali žiadne dôkazy voči obvineným, ktorí svojím konaním mali zmeniť ponuky, prijať spornú prílohu a faktúru v rámci zmluvy o poskytovaní strážnej služby, teda plnenia, ktoré neboli v súlade s výkonom uvedenej zmluvy. Cour d'appel v Bruseli tiež uviedol, že Komisia nepreukázala vznik škody. Keďže Komisia nepodala voči tomuto rozsudku dovolanie, tento sa stal právoplatný.

Konanie a návrhy účastníkov konania

- 35 Žalobca návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 10. decembra 2001 podal žalobu, na základe ktorej sa začalo toto konanie.
- 36 Súd prvého stupňa (piata komora) po prednesení správy sudcu spravodajcu otvoril ústnu časť konania. V rámci opatrení na zabezpečenie priebehu konania vyzval účastníkov konania na predloženie niektorých dokumentov a na písomnú odpoveď na niektoré otázky. Predovšetkým Súd prvého stupňa vyzval Komisiu predložiť disciplinárny spis žalobcu. Účastníci konania týmto výzvam včas vyhovelí.

37 Účastníci konania boli prítomní na verejnom pojednávaní 2. decembra 2003 a odpovedali na otázky Súdu prvého stupňa.

38 Na otázku Súdu prvého stupňa na pojednávaní žalobca odpovedal, že suma, ktorú požaduje ako náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, predstavuje 37 500 eur. Komisia v odpovedi na otázku Súdu prvého stupňa upustila od svojho tvrdenia, podľa ktorého žalobný návrh týkajúci sa údajnej majetkovej škody vzniknutej žalobcovi je neprípustný, pretože bol po prvýkrát predložený až v replike.

39 Žalobca navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

- zrušil rozhodnutie orgánu povereného menovaním z 5. apríla 2001,
- zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 37 500 eur ako náhrady vzniknutej majetkovej škody a nemajetkovej ujmy,
- zaviazal žalovanú na náhradu trov konania.

40 Komisia navrhuje, aby Súd prvého stupňa:

- žalobu zamietol,

— rozhodol o trovách konania podľa práva.

Právny stav

I — O návrhu na zrušenie

- 41 Žalobca uvádza na podporu svojho návrhu na zrušenie štyri žalobné dôvody: porušenie procesných predpisov a porušenie jeho práva na obhajobu v disciplinárnom konaní, zjavný omyl v posúdení skutkov, ktoré sú mu vytýkané, porušenie zásady zákazu diskriminácie a porušenie zásady legitímnej dôvery a zásady dobromyseľnosti.

A — O prvom žalobnom dôvode založenom na porušení procesných predpisov a na porušení práva na obhajobu v disciplinárnom konaní

- 42 Žalobca uvádza, že disciplinárne konanie trpí procesnými vadami, ktoré spočívajú v porušení ustanovení služobného poriadku upravujúcich toto konanie orgánom povereným menovaním, ako aj v porušení práva na obhajobu. Žalobca poukazuje na tieto nedostatky: bezdôvodné prietahy pri uložení disciplinárneho opatrenia, neprerušenie disciplinárneho konania napriek súčasne prebiehajúcemu trestnému konaniu, neumožnenie včasného a riadneho prístupu k spisu, neúplnosť spisu a chýbajúce oznámenie dôležitých podkladov, ako aj nevypočutie niektorých dôležitých svedkov.

1. O prietahoch pri uložení disciplinárneho opatrenia

Tvrdenia účastníkov konania

- 43 Žalobca uvádza, že disciplinárne opatrenie voči nemu bolo uložené osem rokov po udalostiach, ktoré mu boli vytýkané, hoci medzi tým ďalej vykonával svoje úlohy bez upozornenia zo strany administratívy a svoje pracovisko ďalej riadil.
- 44 Komisia poukazuje na skutočnosť, že služobný poriadok nestanovuje žiadnu premlčaciu dobu vzhľadom na začatie disciplinárneho konania.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 45 Služobný poriadok v článkoch 86 až 89 a vo svojej prílohe IX, týkajúcej sa disciplinárneho konania použiteľného na úradníkov Spoločenstva, nezakotvuje žiadnu lehotu na začatie disciplinárneho konania voči úradníkovi, ktorému je vytýkané porušenie služobných povinností. Lehota môže plniť úlohu zabezpečenia právnej istoty iba vtedy, ak bola zákonodarcom Spoločenstva vopred stanovená (rozsudky Súdu prvého stupňa zo 17. októbra 1991, de Compte/Parlament, T-26/89, Zb. s. II-781, bod 68, a z 30. mája 2002, Onidi/Komisia, T-197/00, Zb. VS s. I-A-69 a II-325, bod 88).

46 Súdny dvor však s cieľom zabrániť negatívnym dôsledkom absencie premlčacej doby na výkon oprávnení správneho orgánu rozhodol, že ak aj takáto premlčacia doba nie je stanovená, bráni požiadavka právnej istoty Komisii neobmedzene dlho vyčkávať s uplatnením svojich právomoci, a že preto sudca Spoločenstva pri posudzovaní prieťahov v činnosti Komisie sa nesmie uspokojiť s konštatovaním, že žiadna premlčacia doba nie je stanovená, ale musí skúmať tiež skutočnosť, či Komisia nezačala konať príliš neskoro (rozsudok Súdneho dvora zo 14. júla 1972, Geigy/Komisia, 52/69, Zb. s. 787, bod 21 týkajúci sa oprávnenia Komisie uložiť peňažné pokuty za porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, a rozsudok z 24. septembra 2002, Flack a Acciaierie di Bolzano/Komisia, C-74/00 P a C-75/00 P, Zb. s. I-7869, bod 140 týkajúci sa kontroly štátnej pomoci poskytnutej na základe Zmluvy ESUO).

47 Čo sa týka podrobností disciplinárneho poriadku úradníka Spoločenstva, služobný poriadok síce nepozná lehotu na začatie disciplinárneho konania, v článku 7 prílohy IX však stanovuje prísne lehoty pre jeho priebeh. Hoci v zmysle ustálenej judikatúry tieto lehoty nemajú vylučujúci účinok, predstavujú pravidlá správneho úradného postupu, ktoré v záujme správneho orgánu, ako aj úradníkov, majú zabrániť bezdôvodne oneskorenému vydaniu rozhodnutia, ktorým sa konanie končí (rozsudky Súdneho dvora zo 4. februára 1970, Van Eick/Komisia, 13/69, Zb. s. 3; z 29. januára 1985, F/Komisia, 228/83, Zb. s. 275, a z 19. apríla 1988, M./Rada, 175/86 a 209/86, Zb. s. 1891; rozsudok de Compte/Parlament, už citovaný, bod 88). Z tejto zákonodarcom Spoločenstva vznesenej požiadavky správneho úradného postupu vyplýva, že disciplinárne orgány sú povinné viesť disciplinárne konanie obozretne a každý procesný úkon vykonať v primeranom časovom odstupe od úkonu, ktorý mu predchádzal (rozsudky Súdu prvého stupňa z 26. januára 1995, D/Komisia, T-549/93, Zb. VS s. I-A-13 a II-43, bod 25, a Onidi/Komisia, už citovaný, bod 91). Nedodržanie takejto lehoty, ktorú možno posudzovať iba v konkrétnom prípade, môže mať za následok neplatnosť oneskorene prijatého úkonu (rozsudky D/Komisia, už citovaný, bod 25, a de Compte/Parlament, už citovaný, bod 88).

- 48 Táto povinnosť obozretného postupu a rešpektovania primeraného časového odstupu sa vzťahuje rovnako na začatie disciplinárneho konania, najmä ak sa správny orgán dozvedel o skutočnostiach a konaniach, ktoré sú v rozpore so služobnými povinnosťami úradníka, a síce odo dňa, kedy sa o týchto skutkoch dozvedel. Aj v prípade, že žiadna lehota nie je stanovená, sú disciplinárne orgány povinné postupovať tak, aby konanie predchádzajúce disciplinárnemu opatreniu bolo začaté v primeranej lehote (rozsudok Súdu prvého stupňa z 19. júna 2003, Voigt/ECB, T-78/02, Zb. VS s. I-A-165 a II-839, bod 64). Nedodržanie primeranej lehoty na začatie disciplinárneho konania, pričom primeranosť aj tu závisí od okolností konkrétneho prípadu, môže mať za následok nezákonnosť disciplinárneho konania oneskorene začatého správnym orgánom a môže viesť k zrušeniu disciplinárneho opatrenia uloženého na konci tohto konania (porovnaj rozsudok Súdneho dvora z 27. novembra 2001, Z/Parlament, C-270/99 P, Zb. s. I-9197, bod 43 a 44; rozsudky D/Komisia, už citovaný, bod 25, a de Compte/Parlament, už citovaný, bod 88).
- 49 Možno teda konštatovať, že k porušeniu zásady právnej istoty dochádza aj vtedy, ak správny orgán začne disciplinárne konanie oneskorene. Tak posúdenie skutočností a konaní správnym orgánom, ktoré mohli predstavovať disciplinárne previnenie, ako aj uplatnenie práva úradníka na obhajobu sa zdajú byť značne sťažené, ak medzi dňom, kedy k týmto skutočnostiam a konaniam došlo, a začiatkom disciplinárneho vyšetrovania uplynulo značné časové obdobie. Po prvé nie je vylúčené, že medzičasom dôležití svedkovia alebo listiny, či už v prospech alebo na ťarchu úradníka, už nie sú k dispozícii a po druhé nebude pre dotknuté osoby a svedkov jednoduché si na súvislosti prípadu a okolnosti jeho vzniku presne spomenúť. V predmetnom konaní napríklad pán De Haan, ktorý v tom čase riadil bezpečnostnú službu, zomrel 30. augusta 2000, a teda dávno po skutku, ktorý je žalobcovi vytkávaný, avšak pred ukončením jeho disciplinárneho konania.
- 50 Súd prvého stupňa teda nemôže obmedziť skúmanie dôvodnosti tohto dôvodu v danom spore na konštatovanie, že pre spornú oblasť neexistuje lehota. Skôr musí skúmať, či Komisia konala včas.

51 Zmluva o poskytovaní strážnej služby, ktorej uzatvorenie a realizácia boli dôvodom disciplinárneho konania voči žalobcovi, bola podpísaná v októbri 1992. Taktiež vypracovanie a začlenenie spornej prílohy do zmluvy, na ktorom sa žalobca podieľal a ktoré je predmetom tretieho voči nemu vznesenému dôvodu, sa udialo v októbri 1992. Konzultačná poznámka o tejto prílohe — ktorej neoznámenie je predmetom dôvodu č. 4 orgánu povereného menovaním — bola opätovne nájdená roku 1993 a podľa názoru Komisie mala byť poradnej komisii najneskôr v tomto období predložená. Pokiaľ ide o skutočnosti k dôvodu č. 5, ktorý konštatuje nesplnenie povinnosti žalobcu informovať svojich nadriadených o tom, že jeho spolupracovník pán Burlet vykonával administratívne úlohy a napriek tomu poberal mzdu na základe zmluvy o poskytovaní strážnej služby, treba konštatovať, že pán Burlet, ktorý pracoval ako pomocná sila v bezpečnostnej službe v čase od 15. júla 1992 do 15. marca 1993, bol 16. marca 1993 IMS/Group 4 prijatý ako administratívny pracovník vykonávajúci administratívne úlohy, v tejto pozícii však v bezpečnostnej službe pôsobil iba do 16. marca 1993 a následne si vo firme IMS/Group 4 vybral viackrát neplatenú dovolenku.

52 Zo spisu vyplýva, že Komisia sa dozvedela už dávno pred začatím disciplinárneho konania o údajných nezrovnalostiach pri uzatváraní a realizácii zmluvy o poskytovaní strážnej služby. Zo správy vystavenej pánom Reichenbach o záveroch vyšetrovania správneho orgánu zo 14. júla 1998 (s. 13) totiž vyplýva, že kabinet predsedu Komisie bol začiatkom roku 1993 o údajných nezrovnalostiach v súvislosti so zmluvou o poskytovaní strážnej služby informovaný. V januári 1993 finančná kontrola odmietla udeliť svoj súhlas s odôvodnením, že platby boli stanovené v belgických frankoch a nie v ecu (pozri bod 10). Toto odmietnutie udeliť súhlas viedlo k čiastočnému zrušeniu spornej prílohy prostredníctvom dodatku k zmluve podpísanému 27. januára 1993 (pozri bod 11). Dňa 17. februára 1993 uskutočnilo generálne riaditeľstvo finančnej kontroly Komisie audit týkajúci sa postupu bezpečnostnej služby a udelenia zákazky na poskytovanie strážnej služby. Záverečná správa generálneho riaditeľstva finančnej kontroly zo 7. júla 1993 konštatuje nedodržanie postupov kontroly a schvaľovania finančných operácií a zmlúv a obzvlášť sa zameriava na zmeny zmluvy o poskytovaní strážnej služby predložené poradnej komisii, ktoré v zmysle tejto správy poradnou komisiou neboli schválené, sú v rozpore so znením a podmienkami zmluvy a mali za následok zvýšené náklady na výkony, ako aj porušenie pravidiel hospodárskej súťaže. Správa

o záveroch vyšetrovania zo 14. júla 1998 sa odvoláva na audit z júla 1993, pričom zdôrazňuje, že audit poukázal na existenciu závažných problémov, avšak následne neboli prijaté žiadne administratívne alebo disciplinárne opatrenia s výnimkou toho, že pán Eveillard prestal vykonávať funkciu vedúceho oddelenia „Ochrana Bruselu“.

53 Až 29. júla 1998 začal orgán poverený menovaním disciplinárne konanie voči žalobcovi. Disciplinárne konanie bolo teda začaté takmer šesť rokov po uskutočnení vytýkaných skutkov. Disciplinárne opatrenie bolo uložené až 5. apríla 2001, teda takmer tri roky po začatí disciplinárneho konania.

54 Keďže skutočnosti vytýkané žalobcovi sa udiali v októbri 1992 a Komisia sa dozvedela o sporných nezrovnalostiach najneskôr medzi januárom a júlom 1993, konala s oneskorením, pretože disciplinárne konanie začala až 29. júla 1998. Nesplnenie povinnosti Komisie začať disciplinárne konanie v primeranej lehote predstavuje zjavné porušenie zásady právnej istoty a zásady správneho úradného postupu, ako aj porušenie práva žalobcu na obhajobu, a teda robí toto disciplinárne konanie vadným.

55 Z predchádzajúceho vyplýva, že tento dôvod je dôvodný.

2. O neprerušení disciplinárneho konania napriek súčasne prebiehajúcemu trestnému konaniu

Tvrdenia účastníkov konania

- 56 Žalobca uvádza, že orgán poverený menovaním nevyhovelo jeho opakovane podaným návrhom na prerušenie disciplinárneho konania až do skončenia trestného konania vedeného voči nemu pred belgickými súdmi. Pritom bolo zjavné, že toto konanie bude zastavené.
- 57 Komisia poukazuje na skutočnosť, že disciplinárne a trestné konanie sledovali odlišné ciele, pretože predmetom trestného konania je porušenie ustanovení trestného zákona, zatiaľ čo predmetom disciplinárneho konania je porušenie povinností zakotvených v služobnom poriadku, ktoré, ako z ich definície vyplýva, nemajú trestnoprávnú povahu; okrem toho sa disciplinárne opatrenia vzťahujú iba na služobný pomer medzi dotknutou osobou a jeho zamestnávateľom. Disciplinárne konanie aplikovateľné na úradníka nie je súdnym konaním, ale správnym konaním (uznesenie Súdneho dvora zo 16. júla 1998, N/Komisia, C-252/97 P, Zb. s. I-4871, bod 52).
- 58 Komisia na pojednávaní v reakcii na otázku Súdu prvého stupňa uviedla, že v danom prípade trestné a disciplinárne konanie nie sú zhodné, pretože predmet oboch konaní je odlišný s odlišnou kvalifikáciou. Predmetom trestného konania je najmä skúmanie, či je žalobca vinný zo spáchania trestného činu falšovania a pozmeňovania listiny a používania falošnej listiny, alebo trestného činu podvodu, zatiaľ čo sa v disciplinárnom konaní posudzovalo konanie z nedbanlivosti resp. opomenutie konania, ktoré je porušením služobných povinností žalobcu. Z toho

dôvodu orgán poverený menovaním v disciplinárnom konaní rozhodol oddeliť disciplinárne vyšetrovanie od trestnoprávneho. Prerušenie disciplinárneho konania až do skončenia trestného konania by spôsobilo značné prieťahy v disciplinárnom konaní.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 59 Článok 88 piaty odsek služobného poriadku stanovuje: „Ak je úradník trestne stíhaný pre rovnaké činy, konečné rozhodnutie sa prijme, až keď súd, prejednávajúci prípad, dospeje ku konečnému rozsudku.“ Z tohto ustanovenia vyplýva, že sa orgánu poverenému menovaním zakazuje, s konečnou platnosťou, disciplinárne prejednať skutočnosti týkajúce sa právneho postavenia úradníka, ak sú tieto skutočnosti súčasne predmetom trestného konania, a to až kým rozhodnutie vydané vo veci príslušným trestným súdom nenadobudne právoplatnosť (rozsudok Súdu prvého stupňa z 13. marca 2003, Pessoa e Costa/Komisia, T-166/02, Zb. VS s. I-A-89 a II-471, bod 45). Na rozdiel od článku 7 druhého odseku prílohy IX služobného poriadku, ktorý poskytuje disciplinárnej komisii možnosť, v prípade trestného konania, rozhodnúť, či stanovisko k disciplinárnemu opatreniu vydá až po rozhodnutí súdu, neposkytuje teda článok 88 piaty odsek služobného poriadku disciplinárnej komisii pri rozhodovaní o právnom postavení úradníka žiadnu diskrečnú právomoc (rozsudok Súdu prvého stupňa z 19. marca 1998, Tzoanos/Komisia, T-74/96, Zb. VS s. I-A-129 a II-343, body 32 a 33).

- 60 Ako z disciplinárneho spisu žalobcu vyplýva, žalobca listom z 8. apríla 1999 upozornil predsedu disciplinárnej komisie na skutočnosť, že disciplinárne konanie vedené voči nemu vyžaduje vopred vydané rozhodnutie o dôvodnosti obvinení, ktoré voči nemu v trestnej veci vznesli belgické úrady a v súlade s článkom 88 piatym odsekom služobného poriadku navrhol prerušiť disciplinárne konanie až do skončenia trestného konania. Na základe toho požiadal predseda disciplinárnej komisie listom z 23. apríla 1999 generálne riaditeľstvo Komisie pre personál a správu

o poskytnutie informácií o existencii, dosahu a stave daného trestného konania. Listom zo 4. mája 1999 požiadalo generálne riaditeľstvo o informácie UCLAF. UCLAF potvrdil listom z 28. mája 1999, že na základe oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, podaného generálnym sekretariátom Komisie procureur du roi v Bruseli z 23. apríla 1998, belgický vyšetrojúci sudca pán van Espen začal vyšetrovanie 19. mája 1998. Na záver je dôležité poznamenať, že vo svojom vyjadrení z 25. mája 2000 žalobca zopakoval svoj návrh na prerušenie disciplinárneho konania až do skončenia trestného konania.

61 Trestné konanie vedené voči žalobcovi bolo ukončené rozsudkom la chambre de mise en accusation de la Cour d'appel v Bruseli z 28. mája 2002. Z dôvodu, že Komisia nepodala dovolanie voči rozsudku, sa tento rozsudok stal konečným rozsudkom belgických súdov v zmysle článku 88 piateho odseku služobného poriadku.

62 V tejto súvislosti je však potrebné zdôrazniť, že disciplinárne konanie týkajúce sa žalobcu bolo ukončené pred 28. májom 2002, teda pred dňom vyhlásenia rozsudku la chambre de mise en accusation de la Cour d'appel v Bruseli. Orgán poverený menovaním totiž 5. apríla 2001 vydal rozhodnutie, ktorým bolo žalobcovi uložené disciplinárne opatrenie. Dňa 10. septembra 2001 zamietol sťažnosť podanú žalobcom 29. mája 2001, v súlade s článkom 90 ods. 2 služobného poriadku, a zotrval na svojom pôvodnom rozhodnutí.

63 Komisia naproti tomu uvádza, že trestné a disciplinárne konanie sa vzájomne neprekrývajú, a teda nebola pri rozhodovaní o právnom postavení žalobcu v rámci disciplinárneho konania povinná vyčkat až do skončenia trestného konania. Je preto potrebné skúmať, či skutky, ktoré boli predmetom trestného konania a predmetom

disciplinárneho konania, sú zhodné (rozsudky Tzoanos/Komisía, už citovaný, bod 35, a Onidi/Komisía, už citovaný, bod 81).

- 64 Takto je potrebné pripomenúť, že Komisia podala 23. apríla 1998 procureur du roi v Bruseli oznámenie o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin vzhľadom na údajné nezrovnalosti pri udeľovaní zákazky a pri realizácii zmluvy o poskytovaní strážnej služby (pozri vyššie uvedený bod 26). Toto oznámenie, ktorého prílohou bola správa UCLAF z 12. marca 1998, sa odvolávalo na podmienky udelenia zákazky, predovšetkým na možnú manipuláciu ponuky firmy IMS/Group 4, ako aj na vypracovanie príloh zmluvy, chýbajúcu konzultáciu poradnej komisie, skutočnosti súvisiace s poskytovaním plnení a na otázku, či prijatie pracovníkov, ktorí poberali mzdu na základe zmluvy, bolo zákonné.
- 65 Na základe oznámenia o skutočnostiach nasvedčujúcich tomu, že bol spáchaný trestný čin, a opatrení, ktoré uložil vyšetrovací sudca, vypracovala Office central pour la répression de la corruption (centrálne kancelária boja proti korupcii) justičnej polície v Bruseli 21. júna 2000 zhrňujúcu správu obsahujúcu výsledky podrobného vyšetrovania v danej veci. V tejto správe vyjadril komisár L. z bruselskej justičnej polície názor, že po prvé nie je preukázané, či ponuka firmy IMS/Group 4 bola zmenená, po druhé napriek tomu, že bola podpísaná príloha, ktorá zásadne menila zmluvu, finančná kontrola bola o tejto prílohe pred jej podpísaním upovedomená, hoci predchádzajúca kontrola nebola úplne dodržaná a, po tretie, niektorí pracovníci firmy IMS/Group 4, za ktorých činnosť boli vystavené faktúry v rámci zmluvy o poskytovaní strážnej služby, skutočne vykonávali úlohy v prospech Komisie, ktoré s touto zmluvou nemali nič spoločné, avšak o tomto zneužívajúcom postupe pri realizácii zmluvy, ktorý bol v inkriminovanom čase veľmi rozšírený, Komisia veľmi dobre vedela.
- 66 Vo svojom vyhlásení o zúčastnení sa konania ako poškodený, urobeným pred vyšetrovajúcim sudcom 1. marca 2001, Komisia uviedla, že jej v dôsledku falšovania

listiny v rámci vyhlásenia výberového konania a vyfaktúrovania služieb poskytnutých osobami, ktoré nevykonávali úlohy zo zmluvy o poskytovaní strážnej služby, bola spôsobená škoda.

- 67 Vo svojom návrhu na zastavenie trestného konania po vznesení obvinenia dospel procureur du roi k záveru, že voči žalobcovi a ostatným obvineným — pánom Eveillard a Alexandre — neexistujú dostatočné dôkazy, po prvé o falšovaní a pozmeňovaní verejnej alebo súkromnej listiny, po druhé o manipulácii v rámci výberového konania, po tretie o pracovníkoch, ktorí sa nepodieľali na realizácii zmluvy o poskytovaní strážnej služby, no na základe tejto zmluvy poberali mzdu.
- 68 V rozsudku zo 6. augusta 2001 la chambre de mise en accusation de la Cour d'appel v Bruseli vyhlásila, že sporné finančné operácie boli, po prvé čiastočne schválené poradnou komisiou a čiastočne schválené finančnou kontrolou, po druhé sa zneužitie právomocí pri realizácii zmluvy o poskytovaní strážnej služby udialo s vedomím Komisie, ktorej pracovníci túto prax zaviedli a schválili.
- 69 V uznesení z 19. marca 2002 konštatoval la chambre du conseil du Tribunal de première instance v Bruseli, že neexistujú dôkazy preukazujúce naplnenie znakov uvedených skutkových podstát trestných činov, predovšetkým zo spisov nevyplýva, že žalobca alebo obžalovaní páni Eveillard a Alexandre konali úmyselne podvodným spôsobom.

- 70 Rozsudkom z 28. mája 2002 nakoniec vyhlásila la chambre des mises en accusation de la Cour d'appel v Bruseli odvolanie Komisie z 2. apríla 2002, podané voči uzneseniu z 19. marca 2002, za nedôvodné. V rozsudku Cour d'appel v Bruseli rozhodol, že neexistuje žiaden dôkaz voči obžalovaným z trestných činov, ktorých sa mali dopustiť zmenením ponuky, vypracovaním spornej prílohy a vyfaktúrovaním služieb v rámci zmluvy o poskytovaní strážnej služby, ktoré s jej realizáciou nijako nesúvisia.
- 71 Z uvedeného vyplýva, že skutky, ktoré boli predmetom trestného konania, možno rozdeliť do troch skupín: po prvé podmienky, za ktorých zmluva o poskytovaní strážnej služby bola uzatvorená, najmä údajná manipulácia ponuky, po druhé vypracovanie a začlenenie prílohy do zmluvy, ako aj opomenutie konzultácie s poradnou komisiou a po tretie existencia osôb odmeňovaných v rámci zmluvy o poskytovaní strážnej služby za služby, ktoré nepatria medzi úlohy dohodnuté v zmluve.
- 72 Prvá skupina, ktorá sa týka údajnej manipulácie ponuky, sa zhoduje s predmetom dôvodu č. 2 vzneseného orgánom povereným menovaním voči žalobcovi prípisom z 23. septembra 1998. Tento dôvod však následne disciplinárna rada nezohľadnila a vo svojom stanovisku z 9. marca 2000 ho zamietla. Druhá skupina, ktorá sa týka začlenenia spornej prílohy a opomenutia konzultácie s poradnou komisiou, bola predmetom dôvodov č. 3 a č. 4, ktoré orgán poverený menovaním uplatnil voči žalobcovi v rozhodnutí z 5. apríla 2001, ukladajúcim žalobcovi disciplinárne opatrenie, a na ktorých vo svojom rozhodnutí z 10. septembra 2001 o zamietnutí sťažnosti zotrval. Podobne aj tretia skupina bola predmetom dôvodu č. 5 vzneseného orgánom povereným menovaním voči žalobcovi.
- 73 Preto je namieste skonštatovať, že disciplinárne konanie voči žalobcovi sa vzťahovalo na rovnaké skutky ako trestné konanie. Keďže požiadavky článku 88 piateho odseku

služobného poriadku boli týmto splnené, nebolo Komisii dovolené disciplinárne rozhodnúť s konečnou platnosťou o právnom postavení úradníka pred vyhlásením konečného rozsudku trestnými súdmi.

- 74 Tomuto nebráni ani tvrdenie Komisie, že jednak sporné skutky boli v trestnom konaní inak kvalifikované ako v disciplinárnom konaní a že jednak konanie z nedbanlivosti a opomenutie konania, ktoré boli žalobcovi v disciplinárnom konaní konkrétne vytýkané, nie sú trestnými činmi, ktoré by mohli byť belgickými súdmi postihnutelné trestnoprávnymi sankciami.

- 75 Názor Komisie vychádza z nesprávneho výkladu článku 88 piateho odseku služobného poriadku. Toto ustanovenie totiž sleduje dva ciele. Po prvé má zabrániť zhoršeniu postavenia úradníka v trestnom konaní vedenom pre skutky, ktoré sú tiež predmetom disciplinárneho konania, ktoré sa voči nemu vedie v rámci inštitúcie Spoločenstva (rozsudok Tzoanos/Komisia, už citovaný, bod 34). Po druhé prerušenie disciplinárneho konania až do právoplatného ukončenia trestného konania umožňuje zohľadniť zistenia trestného súdu v disciplinárnom konaní. Článok 88 piaty odsek služobného poriadku zakotvuje zásadu, podľa ktorej prebiehajúce trestné konanie bráni pokračovaniu disciplinárneho konania, čo je odôvodnené skutočnosťou, že vnútroštátne trestné súdy disponujú ďaleko širšími vyšetrovacími právomocami ako menovacie orgány (rozsudok Súdu prvého stupňa z 21. novembra 2000, A/Komisia, T-23/00, Zb. s. I-A-263 a II-1211, bod 37). Preto je správny orgán v prípadoch, v ktorých ten istý skutok napĺňa znaky skutkovej podstaty trestného činu, ako aj predstavuje porušenie služobných povinností úradníka, viazaný závermi trestného súdu v trestnom konaní. Ak trestný súd tieto skutočnosti konštatoval, môže ich následne správny orgán kvalifikovať ako

disciplinárne porušenie povinností a predovšetkým overiť, či zakladajú porušenie služobných povinností (pozri v tomto zmysle rozsudok A/Komisía, už citovaný, bod 35).

- 76 Nakoniec, nemožno akceptovať ani tvrdenie Komisie, že prerušenie disciplinárneho konania by malo za následok jeho značné prieťahy, a tým aj oddialenie konečného rozhodnutia o právnom postavení žalobcu. Keďže Komisia vyčkávala so začatím disciplinárneho konania voči žalobcovi viac ako päť a pol roka, nemôže sa odvolávať na nebezpečenstvo prípadných prieťahov v konaní, aby tak odôvodnila svoje rozhodnutie nevyčkáť na skončenie súdneho konania pred prijatím konečného disciplinárneho rozhodnutia o právnom postavení žalobcu. Okrem toho žalobca skutočne navrhol prerušenie disciplinárneho konania niekoľkokrát. Vzhľadom na to, že rozhodnutia belgických trestných súdov pomaly smerovali k zastaveniu konania voči žalobcovi, nemožno tieto návrhy spájať so snahou žalobcu o prieťahy v konaní, pretože žalobca mal zásadný záujem na tom, aby v rámci disciplinárneho konania bolo zohľadnené právoplatné rozhodnutie trestného súdu, ktorým boli obvinenia vznesené voči nemu vyhlásené za nedôvodné.
- 77 Treba preto konštatovať, že Komisia porušila článok 88 piaty odsek služobného poriadku tým, že žalobcovi uložila disciplinárne opatrenie skôr ako vyčkala na právoplatné rozhodnutie trestného súdu; táto výhrada žalobcu je preto dôvodná.
- 78 Na základe uvedeného teda Komisia porušila procesné predpisy, práva na obhajobu a zásady právnej istoty a správneho úradného postupu. Prvý žalobný dôvod treba preto vyhlásiť za dôvodný, bez toho, aby bolo vôbec nevyhnutné skúmať zvyšné dôvody vznesené žalobcom.

B — *O druhom žalobnom dôvode založenom na zjavnom omyle v posúdení skutkov vytýkaných žalobcovi*

1. O dôvode č. 4 týkajúcom sa opomenutia konzultácie s poradnou komisiou

Tvrdenia účastníkov konania

79 Žalobca uvádza, že konzultačný prípis o spornej prílohe pre poradnú komisiu v skutočnosti pripravil a že tento prípis pán Eveillard potvrdil a pán De Haan podpísal. Tento prípis bol uložený v archíve bezpečnostnej služby, a teda nebol príjemcovi doručený pre skutočnosti nezávislé na jeho vôli. V čase, kedy tento prípis bol znovu nájdený, upozornil svojich nadriadených, že napriek oneskoreniu ho je potrebné odoslať; nadriadení, ktorí boli o vzniknutej situácii plne informovaní, nepovažovali jeho odoslanie poradnej komisii za účelné a žalobcovi neprináležalo konať v rozpore s rozhodnutiami svojich nadriadených.

80 Podľa názoru Komisie je zjavné, že sporná príloha nebola predložená poradnej komisii na vyjadrenie a že žalobca nepreukázal, že primerane poučil svojich nadriadených o povinnosti konzultácie s poradnou komisiou a že žalobca mal svoje upozornenie potvrdiť písomne. Čo sa týka tvrdenia žalobcu, že mu neprináležalo konať v rozpore s rozhodnutiami svojich nadriadených, treba poukázať na článok 21 ods. 3 služobného poriadku a judikatúru, podľa ktorých sa úradník nemôže odvolávať na zodpovednosť svojich nadriadených, aby sa tak zbavil vlastnej zodpovednosti (rozsudok Tzoanos/Komisia, bod 188 a nasl.).

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 81 Povinnosť predchádzajúcej konzultácie s poradnou komisiou o spornej prílohe je kogentne stanovená v článku 68 vykonávacích predpisov k rozpočtovému poriadku, pretože finančné podmienky zmluvy o poskytovaní strážnej služby boli touto prílohou zásadne zmenené. Výhradou vznesenou voči žalobcovi bolo zdôraznené, že žalobca primeraným spôsobom neupovedomil svojich nadriadených o povinnosti konzultovať poradnú komisiu.
- 82 Pán Eveillard, žalobcov nadriadený, však pred disciplinárnou komisiou potvrdil, že bol žalobcom upovedomený o povinnosti konzultácie prílohy zmluvy s poradnou komisiou. Komisia tiež nepopiera, že žalobca v novembri 1992 pripravil pre poradnú komisiu konzultačný prípis o prílohe zmluvy, a že tento prípis pán Eveillard potvrdil a pán De Haan podpísal. Práve tak je nesporné, že tento prípis bol založený v archíve bezpečnostnej služby. Tiež je nesporné, že rozhodnutie nezaslať prípis poradnej komisii, po tom ako bol znovu nájdený, prijali žalobcovi nadriadení, páni De Haan a Eveillard.
- 83 Za týchto okolností nemožno súhlasiť s názorom Komisie, že žalobca mal svoje upozornenie sformulovať písomne, a keďže to neurobil, je za opomenutie konzultácie s poradnou komisiou rovnako zodpovedný ako jeho nadriadení. Keďže totiž žalobca predložil zmluvu s prílohami finančnej kontrole a pripravil konzultačný prípis pre poradnú komisiu, ako aj ústne upovedomil svojich nadriadených o povinnosti konzultácie, je výhrada, že svojich nadriadených neupozornil primeraným spôsobom len preto, že to neurobil písomne, nedôvodná.

- 84 Skutočnosť, že poradná komisia nebola po nájdení konzultačného prípisu v januári 1993 dodatočne konzultovaná, nie je relevantná, pretože takáto oneskorená konzultácia by mala len obmedzený účinok. Nielen zmluva o poskytovaní strážnej služby sa totiž nachádzala v štádiu realizácie, ale 27. januára 1993 v dôsledku odmietnutia odsúhlasenia platobného príkazu finančnou kontrolou bola podpísaná príloha 3 zmluvy, ktorou boli zrušené ustanovenia prílohy 1 o preskúmaní kurzových výkyvov belgického franku voči ecu s účinnosťou od 1. februára 1993.
- 85 Týmto je dôvod č. 4 týkajúci sa nepredloženia konzultačného prípisu o spornom zmluvnom dodatku poradnej komisie nedôvodný.

2. O dôvode č. 5 týkajúcom sa zneužitia zmluvy o poskytovaní strážnej služby

Tvrdenia účastníkov konania

- 86 K dôvodu č. 5 týkajúceho sa zneužitia zmluvy o poskytovaní strážnej služby, obzvlášť pokiaľ ide o vykonávanie administratívnych úloh pánom Burlet, hoci tento poberal mzdu od firmy, ktorej bola zadaná zákazka, žalobca uvádza, že táto prax bola v tom čase rozšírená, známa nadriadeným orgánom Komisie a nakoniec zavedená a zaručená samotnou Komisiou. Žalobca v žiadnom prípade nebol zodpovedný za prijatie pána Burlet do služobného pomeru, čo by ani nezodpovedalo jeho kompetenciám, pretože žalobca mal právomoc iba vystaviť doklady na úhradu faktúr vystavených spoločnosťou, ktorej bola zadaná zákazka.

- 87 Komisia zdôrazňuje, že žalobcovi je vytýkane umožnenie, resp. účasť na zneužití zmluvy o poskytovaní strážnej služby, čo žalobca ani nepoprel, a teda nesie zodpovednosť za prijatie pracovníkov, okrem iného pána Burlet do služobného pomeru. Tieto skutočnosti, spolu s tým, že ich žalobca opomenul oznámiť, a tým sa od nich vhodným spôsobom dištancovať, teda boli predmetom dôvodu č. 5. Voči tvrdeniu žalobcu, že nezasahoval priamo do realizácie zmluvy, Komisia namieta, že z titulu svojej funkcie ako riaditeľa správneho oddelenia financií bezpečnostnej služby takejto zodpovednosti nebol zbavený, ba naopak, práve preto bol povinný upovedomiť svojich nadriadených o zneužití zmluvy. Skutočnosť, že takáto prax bola v tom čase „rozšírená“ — čo Komisia popiera — neznamená, že žalobca konal v súlade so zákonom, ako ho ani nezbavuje jeho vlastnej zodpovednosti.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 88 Na úvod treba pripomenúť, že sporná prax nespočívala v zneužití zmluvy o poskytovaní strážnej služby na nezákonné obohatenie sa osôb, ktoré pre Komisiu neuskutočnili žiadne výkony, ale spočívala v prijatí osôb v rámci zmluvy, ktoré mali v skutočnosti plniť úlohy Komisie, hoci sa tieto úlohy líšili od úloh, ktoré predpokladala zmluva.
- 89 Zo spisu vyplýva, že prijatie pracovníkov do výkonu administratívnych úloh v rámci realizácie zmluvy o poskytovaní strážnej služby, bolo v tom čase rozšírenou praxou, ktorá bola v Komisii všeobecne známa. Z toho dôvodu bolo v rozhodnutí o uložení disciplinárneho opatrenia žalobcovi zohľadnená ako poľahčujúca okolnosť skutočnosť, že „to bolo v tom čase bežnou praxou bezpečnostnej služby“. V záverečnej správe komisára justičnej polície M. L. centrálnej kancelárie pre boj s korupciou justičnej polície v Bruseli v nadväznosti na závery vyšetrovania vykonaného justičnou políciou v Bruseli z 21. júna 2000 (s. 10) sa v tejto súvislosti zdôrazňuje: „[Toto údajné zneužitie zmluvy] sa udialo zjavne s vedomím a pred zrakom

všetkých, a dokonca k všeobecnej spokojnosti“ a že „pracoviská Európskej komisie sú teda tie orgány, ktoré túto prax zaviedli a zaručili“. Aj rozhodnutia belgických trestných súdov tiež preukázali, že túto prax zaviedli a zaručili pracoviská Komisie.

- 90 Tvrdenie, že táto prax v Komisii existovala a bola všeobecne akceptovaná, potvrdzuje aj list vtedajšieho generálneho riaditeľa Komisie pre personál a správu pána Hay z 5. októbra 1987, adresovaný pánovi De Haan. Tento list poukazuje na rozdelenie právomocí medzi bezpečnostnú službu a generálne riaditeľstvo pre personál a správu a odvoláva sa na zasadnutie bezpečnostného výboru z 23. júla 1987. Uvádza sa v ňom: „Bezpečnostný výbor vychádzal zo zásady, že „Intergarde-Personal“, ktorý vykonáva strážne a bezpečnostné alebo zmiešané služby, má byť podriadený pokynom a správe bezpečnostnej služby. Iba pracovníci vykonávajúci výlučne administratívne úlohy sú podriadení (generálnemu riaditeľstvu pre personál a správu]. Pre túto kategóriu pracovníkov možno v danom prípade uvažovať o osobitnej zmluve.“ V tejto súvislosti pán Hay, potom čo uviedol, že „hoci takmer všetci strážni pracovníci [zabezpečovali v danom období plnenie administratívnych a bezpečnostných úloh] — ich podiel [kolísal] v závislosti od pracoviska a budovy“ a že naopak „podiel pracovníkov vykonávajúcich skutočne administratívne úlohy bol veľmi malý“, zdôraznil, že „nepovažoval za účelné vypracovať osobitné zmluvy, ktoré komplikujú hospodárenie s rozpočtom a nakoniec povedú iba ku kompetenčným sporom v prípade, ak by sa charakter úloh jedného alebo druhého z týchto pracovníkov musel zmeniť smerom k viac administratívne alebo viac kontrolnému.“

- 91 Z toho vyplýva, že prax zapojenia pracovníkov do výkonu administratívnych úloh v rámci zmluvy o poskytovaní strážnej služby nebola nezvyčajná len Komisii, ako sa uvádza v rozhodnutí z 5. apríla 2001, ale bola zavedená a zaručená príslušnými generálnymi riaditeľstvami Komisie a stala sa súčasťou jej zamestnaneckej politiky

odstraňovania akútneho nedostatku pracovníkov vykonávajúcich úlohy rôznych služieb Komisie.

- 92 Súd prvého stupňa sa domnieva, že nie je namieste vytýkať úradníkovi triedy B, ktorá podľa článku 5 ods. 1 služobného poriadku zahŕňa výkonnú činnosť, ale nie riadiace právomoci, a to na rozdiel od kategórie A, že svoje služobné povinnosti porušil už tým, že neoznámil, že spolupracovník bol odmeňovaný spoločnosťou, ktorá získala zákazku na realizáciu zmluvy vo výberovom konaní, hoci táto prax bola zavedená službami Komisie, všeobecne používaná, podnet k nej vzišiel od nadriadených orgánov a napriek rozporu s predpismi nemala sama osebe podvodný charakter.
- 93 Vzhľadom na tieto okolnosti a predovšetkým na skutočnosť, že žalobca sa bezprostredne nezúčastnil na zavedení tejto praxe, ako ani na prijímaní pána Burlet, vyplýva, že orgán poverený menovaním nemôže žalobcovi vytýkať neoznámenie skutočnosti, že jeho spolupracovník pán Burlet tri mesiace vykonával výlučne administratívne úlohy a za to bol odmeňovaný spoločnosťou, ktorá získala zákazku, alebo že sa v tomto prípade nedištancoval vhodným spôsobom.
- 94 Teda dôvod č. 5 vzhľadom na zneužitie zmluvy o poskytovaní strážnej služby je preto nedôvodný.

3. O dôvode č. 1 týkajúcom sa nedodržania služobného postupu z nedbanlivosti v súvislosti s porušením pravidiel rozpočtového hospodárenia

Tvrdenia účastníkov konania

- 95 Žalobca poukazuje na to, že závery auditu vypracovaného pánom De Moor konštatujú iba niektoré nedostatky v služobnom postupe. Jeho nadriadení mu nikdy nič nevytykali, ba naopak, ako to vyplýva z jeho posudkov, často ho chválili.
- 96 Komisia uvádza, že žalobca dôvod č. 1 nepoprel. Obsahom posudkov, na ktoré sa žalobca odvoláva, nebolo posudzovanie alebo kvalifikácia skutočností prejednávanych v disciplinárnom konaní.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 97 Dôvod č. 1 — nesprávny úradný postup a porušenie pravidiel rozpočtového hospodárenia z hrubej nedbanlivosti, najmä pri vypracovaní a realizácii zmluvy o poskytovaní strážnej služby uzatvorenou s firmou IMS/Group 4 — nepredstavuje samostatný dôvod, ale vzťahuje sa na účasť žalobcu na vypracovaní spornej prílohy a opomenutie konzultácie s poradnou komisiou. Je teda potrebné vyvodiť záver, že úvahy, o ktoré sa opiera tento dôvod, nemajú samostatnú povahu, ale sú závislé od úvah, na ktorých sú založené dôvody č. 3 a 4.

4. O dôvode č. 6 týkajúcom sa porušenia článku 11 ods. 1 služobného poriadku žalobcom, ktorý svoje povinnosti nevykonával výlučne v súlade so záujmami Spoločenstva

Tvrdenia účastníkov konania

- 98 Žalobca odmieta tvrdenie orgánu povereného menovaním, že tým, že svojich nadriadených neinformoval o dôsledkoch opomenutia konzultácie s poradnou komisiou, nevykonával svoje povinnosti výlučne v súlade so záujmami Spoločenstva.
- 99 Podľa názoru Komisie dodatok k zmluve o poskytovaní strážnej služby poškodil finančné záujmy Spoločenstva, čo žalobca nepoprel.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

- 100 Táto výhrada sa vzťahuje na skutky, ktorých sa týkajú aj dôvody č. 1, 3 a 4, predovšetkým na dôsledky žalobcovi vytýkaných nezrovnalostí, najmä na vypracovanie spornej prílohy a opomenutie konzultácie s poradnou komisiou. Preto táto výhrada nemá povahu samostatnú, ale závisí od pripomienok k dôvodom č. 1, 3 a 4.
- 101 Druhý dôvod žaloby je preto tiež dôvodný, bez toho, aby bolo potrebné rozhodnúť o opodstatnenosti dôvodu č. 3, pretože disciplinárne opatrenie uložené napadnutým rozhodnutím predstavuje celok, je nedeliteľné a založené na dôvodoch, ktoré na

základe komplexného skúmania tohto rozhodnutia sú považované za dôvodné (pozri v tomto kontexte rozsudky Súdu prvého stupňa z 9. júla 2002, *Zavvos/Komisia*, T-21/01, Zb. VS I-A-101 a II-483, bod 316, a z 11. septembra 2002, *Willeme/Komisia*, T-89/01, Zb. VS s. I-A-153 a II-803, bod 83).

- 102 Na základe vyššie uvedeného je teda potrebné vyhlásiť žalobu za dôvodnú a napadnuté rozhodnutie zrušiť, bez nevyhnutnosti rozhodovať o zvyšných žalobných dôvodoch.

II — O návrhu na náhradu škody

Tvrdenia účastníkov konania

- 103 Žalobca uvádza, že vývoj v tejto záležitosti mu spôsobil značnú nemajetkovú ujmu, najmä z dôvodu obťažovania, ktorého bol od roku 1992 obeťou zo strany niektorých vyšetrovateľov a z dôvodu závažných obvinení vznesených voči jeho osobe, rozšírených tak v rámci Komisie, ako aj mimo nej a ktoré poškodili jeho povest' a česť. Atmosféra podozrení vytvorená orgánom povereným menovaním narušila jeho spoločenský a rodinný život. Okrem toho mal stres vyvolaný touto situáciou dôsledky na jeho zdravie. Napriek dôkladnému vyšetrovaniu zo strany bruselskej prokuratúry sa Komisia nezdržala neustáleho zasahovania do trestného konania s cieľom oddialiť jeho záver, v ktorom bol zbavený všetkých obvinení.

- 104 Čo sa týka vyčíslenia škody, považuje žalobca sumu 37 500 eur za spravodlivú a primeranú. Odvoláva sa na chybný postup Komisie, ktorá mu uložila disciplinárne

opatrenie, ako aj na skutočnosť, že bol nútený podať podľa článku 90 ods. 2 služobného poriadku sťažnosť voči rozhodnutiu, ktorým mu bol zamietnutý postup do triedy B 2. V konaní sa žalobca nechal zastúpiť advokátom, ktorého výšku trov predbežne odhaduje na 7 736,81 eur.

105 Komisia zásadne nesúhlasí s tvrdením, že uskutočnené vyšetrovanie možno považovať za obťažovanie; k údajnému poškodeniu povesti žalobcu a k jeho zdravotným problémom, v prípade, ak by sa aj preukázali, došlo v dôsledku toho, že sa žalobca neplnením si svojich služobných povinností vystavil riziku disciplinárneho konania. Sťažnosť žalobcu proti rozhodnutiu zamietajúcemu jeho povýšenie nemá nič spoločné s predmetom sporu. Nakoniec nebol vznik škody preukázaný, a preto nemožno ani žiadať jej náhradu. Pokiaľ ide o čas trvania vyšetrovania, služobný poriadok nestanovuje žiadnu lehotu pre začatie disciplinárneho konania; aj keď orgán poverený menovaním musí na začiatku disciplinárneho konania vychádzať z prezumpcie neviny dotknutej osoby, môže od prezumpcie neskôr upustiť, ak dotknutej osobe budú preukázané vytýkané skutky.

106 Napriek tomu je Komisia naďalej ochotná vyplatiť žalobcovi sumu 500 eur ako náhradu nemajetkovej ujmy a odškodniť tak žalobcu za dlhší čas pretrvávajúci stav neistoty, v ktorej sa žalobca nachádzal v čase medzi predložením posledného stanoviska disciplinárnej komisie a vydaním konečného disciplinárneho rozhodnutia.

Posúdenie Súdom prvého stupňa

107 V zmysle ustálenej judikatúry vzniká zodpovednosť Spoločenstva za náhradu škody vtedy, ak konanie vytýkané inštitúciou Spoločenstva je protiprávne, škoda skutočne vznikla a medzi týmito konaniami a vzniknutou škodou existuje príčinná súvislosť

(rozsudky Súdu prvého stupňa z 9. februára 1994, Latham/Komisia, T-3/92, Zb. VS s. I-A-23 a II-83, bod 63; z 15. februára 1996, Ryan-Sheridan/FEACVT, T-589/93, Zb. VS s. I-A-27 a II-77, bod 141; z 28. septembra 1999, Hautem/EIB, T-140/97, Zb. VS s. I-A-171 a II-897, bod 83, a Willeme/Komisia, bod 94).

¹⁰⁸ Je potrebné zdôrazniť, pokiaľ ide o prvú podmienku — protiprávnosť konania inštitúcie Spoločenstva —, že Súd prvého stupňa v tomto rozsudku konštatoval, že Komisia opakovane viackrát porušila služobný poriadok a zásady disciplinárneho konania, čo bolo konkretizované v spornom rozhodnutí z 5. apríla 2001. Tento postup Komisie bol nesprávny a bol spôsobilý vyvolať zodpovednosť za náhradu škody. Preto ďalej treba skúmať, či škoda skutočne vznikla, a či medzi touto škodou a konaním Komisie existuje príčinná súvislosť.

¹⁰⁹ Čo sa týka majetkovej škody, žalobca sa vo svojich vyjadreniach nevyjadril ani ku druhu, ani k rozsahu tejto škody. Poukázal iba na trovy konania advokáta, ktoré musel v súvislosti so zastupovaním svojich záujmov znášať, ako aj na nesprávne uloženie disciplinárneho opatrenia, a na to, že bol nútený podať sťažnosť voči rozhodnutiu, ktorým bolo zamietnuté jeho povýšenie. Čo sa týka trov konania advokáta, trovy konania vzniknuté v súvislosti s trestným konaním sa v tomto konaní nehradia, pretože medzi údajne vzniknutou škodou a nesprávnym postupom Komisie tu neexistuje príčinná súvislosť. Pokiaľ ide vo všeobecnosti o finančné dôsledky uloženia disciplinárneho opatrenia, najmä úslého zárobku z dôvodu rozhodnutia o preradení do nižšieho platového stupňa, je Komisia povinná podľa článku 233 ES prijať opatrenia vyplývajúce z tohto rozsudku. Žalobcom uplatnená náhrada škody z titulu odmietnutia jeho povýšenia nie je predmetom tohto konania.

- 110 Vzhľadom na nemajetkovú ujmu platí v zmysle ustálenej judikatúry, že s výnimkou osobitných okolností zrušenie úradníkom napadnutého administratívneho aktu je samo osebe primeraným a v zásade postačujúcim zadostučinením za škodu, ktorá bola úradníkovi spôsobená (rozsudok Súdu prvého stupňa z 27. februára 1992, Plug/Komisía, T-165/89, Zb. s. II-367, bod 118; rozsudok Hautem/EIB, už citovaný, bod 82, a rozsudok Willeme/Komisía, už citovaný, bod 97). V danom spore však boli rôznymi rozhodnutiami a stanoviskami orgánov v rámci disciplinárneho konania vznesené voči žalobcovi obvinenia, ktoré sa preukázali ako nedôvodné. Okrem toho začala Komisia disciplinárne konanie v rozpore so zásadou primeranej lehoty, pričom disciplinárne konanie až do okamihu uloženia disciplinárneho opatrenia trvalo vyše troch rokov. Nakoniec, Komisia neprerušila konanie až do skončenia trestného konania voči žalobcovi. Tieto skutočnosti spolu spôsobili poškodenie povesti žalobcu, ako aj narušili jeho súkromný život a žalobcu uviedli do stavu neistoty pretrvávajúcej dlhší čas. Predstavujú teda nemajetkovú ujmu, ktorá musí byť nahradená. Zrušenie aktu v danom prípade totiž nepovedie k spätnému odstráneniu nemajetkovej ujmy, ktorá bola žalobcovi spôsobená.
- 111 Na základe uvedeného treba zaviazat' Komisiu na náhradu nemajetkovej ujmy žalobcovi. Suma ponúknutá Komisiou žalobcovi je však na primerané odstránenie nemajetkovej ujmy nepostačujúca. So zreteľom na okolnosti daného sporu považuje Súd prvého stupňa sumu 8 000 eur za spravodlivú a primeranú.

O trovách

- 112 V súlade s ustanovením článku 87 ods. 2 Rokovacieho poriadku Súdu prvého stupňa účastník konania, ktorý nemal vo veci úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia nemala vo veci úspech, je opodstatnené zaviazat' ju na náhradu trov konania v súlade s návrhom žalobcu.

Z týchto dôvodov

SÚD PRVÉHO STUPŇA (piata komora)

rozhodol a vyhlásil:

- 1. Rozhodnutie Komisie z 5. apríla 2001, ktorým bolo žalobcovi uložené disciplinárne opatrenie preradenia do nižšieho platového stupňa sa zrušuje.**
- 2. Komisia je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 8 000 eur ako náhradu vzniknutej nemajetkovej ujmy.**
- 3. Komisia je povinná nahradiť trovy konania.**

Lindh

García-Valdecasas

Cooke

Rozsudok bol vyhlásený na verejnom pojednávaní v Luxemburgu 10. júna 2004.

Tajomník

Predsedníčka komory

H. Jung

P. Lindh